

ket til at sætte bæredygtig energiforsyning højt på dagsordenen.

Verdensbanken

Danida intensiverer generelt samarbejdet med Verdensbanken i de programsamarbejdslande, hvor energi er en hovedsektor for dansk bistand. Fra dansk side lægger man vægt på at Verdensbanken fuldt ud anvender sit potentiale m.h.p. at støtte tilvejebringelse af de overordnede rammer for miljømæssig forsvarlig energianvendelse i samarbejdslandene i form af strategier, analyser og programmer. I 1997 gives over 2,6 mio. kr. til »Energy Sector Management Assistance Programme« (ESMAP), der er et samarbejde mellem Verdensbanken og UNDP. Formålet med programmet, der startede i 1983, er at yde rådgivning på gavebasis til Verdensbankens og UNDP's medlemslande indenfor energiområdet.

Endvidere støttes i 1998 en »Trustfund for Rural and Renewable Energy« med ca. kr. 30 mio. over 3 år. Der udføres bl.a. studier, forskningsorienterede aktiviteter og pilotprojekter for at fremme udvikling af forbedrede og nye energikilder for landbefolkninger og vedvarende energi.

Det kan desuden nævnes, at Verdensbanken i foråret 1999 lancerer en ny strategi med titlen »Fuel for Thoughts« for indarbejdelse af miljøhensyn i bankens energitaktiviteter.

Global Environment Facility (GEF)

I GEF gives der høj prioritet til energiprojekter, bl.a. fordi øget anvendelse af vedvarende energiformer ses som et vigtigt redskab til at opnå reduktioner i drivhusgasudslippet. Demonstrationsværdien af GEF-projekter er meget høj fordi mange lande og aktører hører om erfaringerne. Ved at give et bidrag til projekterne genererer GEF yderligere meget store donorbeløb til aktiviteterne. For eksempel støtter GEF i øjeblikket et stort solcelleinitiativ til i alt 30 millioner U.S.-dollars i samarbejde med Verdensbanken og IFC. Programmet sigter på at styrke privatsektorinvesteringer, så solceller kan gennemtrænge markedet i Indien, Kenya og Marokko. Folketingets finansudvalg har i øvrigt på sit bord liggende en ansøgning om et dansk bidrag til GEF for perioden 1998-2002 på 193 mio. kr.

I samfinansiering med GEF støtter Danida projekter udført af UNDP i Jordan vedr. udnyttelse af biomasse-energi. Endvidere samarbej-

der Danida med UNDP og UNEP om et GEF-samfinansieringsprojekt, der sigter på at udvikle modaliteter for u-landes nationale rapporteringer under klimakonventionen. Tilvejebringelsen af sådanne nationale rapporteringer vil være et vigtigt bidrag til identifikation af konkrete projektmuligheder vedrørende vedvarende energi. UNEP gennemfører – i samarbejde med Zimbabwes regering og med finansiel støtte fra Danida – et pilotprojekt, der skal belyse mulighederne for at bruge Clean Development Mechanism under Kyoto-protokollen i afrikanske lande. Pilotprojektet undersøger mulighederne for at lave aktiviteter, der bidrager til at reducere Zimbabwes CO₂-udslip, samtidig med at landets udviklingsmålsætninger fremmes.

FN's miljøprogram (UNEP)

Danida støtter et UNEP samarbejdscenter, med omkring 15 ansatte, på Forskningscenter Risø. Projektets overordnede mål er at fremme bæredygtig energi, bidrage til nedsættelse af forurening fra energiaktiviteter og samtidig hjælpe udviklingslandene med at imødekomme deres stigende energiforbrug gennem mere effektiv energiudnyttelse. Dette forsøges gjort ved at fremme og støtte integrering af miljøhensyn i energiplanlægningen i udviklingslandene samt fremme anvendelsen af energiformer, der vil kunne medvirke til reduktion af udledte drivhusgasser. Udviklingen har vist, at samarbejdscentrets kompetence og aktiviteter er relevante og efterspurgt. Risø-centeret har således fået nye indtægtsdækkede aktiviteter for donorer uden for den oprindelige kreds – både internationale organisationer og enkeltlande.

MIKA-miljøbistanden

Bæredygtig energi er sat højt på dagsordenen som et særligt indsatsområde i strategien for dansk miljøbistand til udviklingslande. Fokus er i særlig grad på de forurenings- og ressourceproblemer, der er knyttet til modtagerlandenes energiforsyning og energiforbrug. Bistanden vil kunne bestå i en koncentreret indsats på udvalgte områder, f.eks. energiforvaltning, effektivisering af energiproduktion og -anvendelse, energibesparelser samt vedvarende energi.

I MIKA-miljøbistanden har Danida i 1997 indledt et samarbejde med UNEP og UNDP om udvikling af rammer for øget anvendelse af vedvarende energi i u-lande. Formålet er, med udgangspunkt i landenes egne eksisterende planer og prioriteringer, at identificere egnede